

Sygn. akt I CZ 197/02

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2003 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Grzelka

SSN Marian Kocon

w sprawie z wniosku "E.-R." Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego
Spółki z o.o. w W.

przy uczestnictwie Z. L.

o ogłoszenie upadłości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 lutego 2003 r.,

zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 17 października 2002 r.,

odrzuca zażalenie i zasądza od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 375 (trzysta siedemdziesiąt pięć) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 17 października 2002 r. odrzucił zażalenie Z. L. na postanowienie Sądu Rejonowego o ogłoszeniu upadłości i wyznaczeniu sędziego komisarza.

Na postanowienie z dnia 17 października 2002 r. Z. L. wniósł - za pośrednictwem Sądu Okręgowego - zażalenie do Sądu Apelacyjnego, które zarządzeniem przewodniczącego z dnia 25 listopada 2002 r. potraktowane zostało, jako "zażalenie wniesione w trybie art. 393¹⁸ § 1 i 2 k.p.c." i przedstawione zostało Sądowi Najwyższemu do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Postanowienie z dnia 17 października 2002 r. ma charakter postanowienia, o jakim mowa w art. 393¹⁸ § 2 k.p.c. Na postanowienie takie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego, które składa się za pośrednictwem sądu, który wydał zaskarżone postanowienie (art. 393¹⁸ § 3 w zw. z art. 397 § 2 i art. 369 § 1 k.p.c.). Skarżący, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wprawdzie złożył zażalenie za pośrednictwem właściwego sądu, ale skierował je do Sądu Apelacyjnego, a więc sądu, który nie jest sądem właściwym do rozpoznania zażalenia. Rozważenia wymagała więc kwestia, czy w opisanej sytuacji procesowej może mieć zastosowanie wynikająca z art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c. zasada, według której błędne oznaczenie pisma procesowego nie stanowi przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Na tak postawione pytanie należy udzielić odpowiedzi negatywnej. Według utrwalonej wykładni pojęcie "tryb" oznacza rozpoznanie sprawy w procesie lub w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 1 i art. 201 k.p.c.). Określenie to nie może więc być odniesione do innych sytuacji, w tym do wnoszenia środków odwoławczych. Zasady tej nie zmienia błędne posługiwanie się tym określeniem w praktyce w innych wypadkach (m.in. np. "tryb" z art. 130 k.p.c.). Ponadto w razie dokonania wyboru sądu niewłaściwego

do rozpoznania środka odwoławczego nie chodzi jedynie o samo błędne oznaczenie pisma. Jest to kwestia uruchomienia przez skarżącego właściwego (dopuszczalnego), bądź niewłaściwego (niedopuszczalnego) zażalenia. Poprzednia odmienna, rozszerzająca wykładnia przepisu art. 130 § 1 k.p.c., dokonywana zarówno w doktrynie, jak też w orzecnictwie Sądu Najwyższego, uzasadniana była potrzebą odformalizowania postępowania, właściwego "prawu socjalistycznemu". Po zmianach systemowych usprawiedliwienie takie utraciło rację bytu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CZ 110/00, OSNC 2001, nr 7-8, poz. 105), postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1997 r., III CKN 289/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 90 oraz z dnia 5 lutego 1998 r., I PZ 71/97, OSNAPUS 1999, nr 4, poz. 133). Wskazać także należy na przyjęty w judykaturze kierunek orzecnictwa, zgodnie z którym wniesienie środka odwoławczego do sądu niewłaściwego rodzi dla strony niekorzystne skutki procesowe (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1965 r., I PZ 80/65, OSPiKA 1966, poz. 124, z dnia 14 listopada 1973 r., II CZ 183/73, OSPiKA 1974, nr 5, poz. 97 oraz uchwała połączonych Izb Cywilnej oraz Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 listopada 1987 r., III CZP 33/87, OSNCP 1998, nr 6, poz. 73). Nie ma uzasadnionych powodów do odmiennego kwalifikowania skutków procesowych wadliwego wskazania sądu do rozpoznania środka odwoławczego oraz wadliwego wskazania sądu, za pośrednictwem którego środek ten jest wnoszony.

Pismo skarżącego, zwłaszcza gdy sporządzone zostało przez fachowego pełnomocnika, podlegało więc odrzuceniu jako niedopuszczalne (art. 393¹⁸ § 3 w zw. z art. 373 k.p.c.). O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 i art. 393¹⁸ § 3 k.p.c.